

ด่วนที่สุด

ที่ มท ๐๕๐๕.๔/ว ๑๒๗๒๓

กรมที่ดิน

ศูนย์ราชการเฉลิมพระเกียรติ ๘๐ พรรษา
อาคารรัฐประศาสนภักดี ถนนแจ้งวัฒนะ
แขวงทุ่งสองห้อง เขตหลักสี่ กรุงเทพฯ ๑๐๒๑๐

๓๐ มิถุนายน ๒๕๖๖

เรื่อง กฎกระทรวง ฉบับที่ ๕๙ (พ.ศ. ๒๕๖๖) ออกตามความในพระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายที่ดิน พ.ศ. ๒๕๕๗

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัดทุกจังหวัด

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนากฎกระทรวง ฉบับที่ ๕๙ (พ.ศ. ๒๕๖๖) ออกตามความในพระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายที่ดิน พ.ศ. ๒๕๕๗

ด้วยกระทรวงมหาดไทยได้ออกกฎกระทรวง ฉบับที่ ๕๙ (พ.ศ. ๒๕๖๖) ออกตามความในพระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายที่ดิน พ.ศ. ๒๕๕๗ ซึ่งมีหลักการในการแก้ไขเพิ่มเติมกฎกระทรวง ฉบับที่ ๕๓ (พ.ศ. ๒๕๓๗) ออกตามความในพระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายที่ดิน พ.ศ. ๒๕๕๗ โดยกำหนดให้สามารถนำเทคโนโลยีการขีดแนวเขตหรือถ่ายทอดแนวเขตพื้นที่อนุรักษ์ลงในระวางรูปถ่ายทางอากาศหรือระวางแผนที่รูปถ่ายทางอากาศ กำหนดบทนิยามเพื่อกำหนดความหมายของคำว่า “พื้นที่อนุรักษ์” และ “กำหนดแนวเขต” ตามกฎกระทรวงนี้ เพิ่มเติมองค์ประกอบของคณะกรรมการตรวจสอบที่ดิน กำหนดกระบวนการในการพิสูจน์สอบสวนการทำประโยชน์และการตรวจสอบที่ดินของคณะกรรมการตรวจสอบที่ดิน ปรับปรุงสถานที่ในการปิดประกาศการออกหนังสือแสดงสิทธิที่ดิน การออกใบแทนหนังสือแสดงสิทธิในที่ดิน และการเบิกค่าใช้จ่ายของคณะกรรมการตรวจสอบที่ดิน เพื่อให้เกิดความถูกต้องแม่นยำในการพิสูจน์สอบสวนการทำประโยชน์ และอำนวยความสะดวกและเพิ่มความรวดเร็วแก่ประชาชนผู้ยื่นคำขอออกเอกสารสิทธิในที่ดิน จึงขอส่งกฎกระทรวงดังกล่าวมาเพื่อแจ้งให้พนักงานเจ้าหน้าที่ศึกษาทำความเข้าใจและเตรียมความพร้อมล่วงหน้า หากได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วจะได้แจ้งให้ทราบอีกครั้งหนึ่ง ทั้งนี้ สามารถดูรายละเอียดหรือดาวน์โหลดเอกสารได้ที่เว็บไซต์ของกรมที่ดิน www.dol.go.th หัวข้อ “ข่าวประชาสัมพันธ์” หรือเว็บไซต์ของสำนักกฎหมาย www.dol.go.th/legal หัวข้อ “เผยแพร่ข่าวสาร” หรือผ่านคิวอาร์โค้ด (QR Code) ท้ายหนังสือนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและพิจารณาดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายชยารุ จันทร)
อธิบดีกรมที่ดิน

สำนักกฎหมาย

โทร. ๐ ๒๑๔๑ ๕๖๘๗

โทรสาร ๐ ๒๑๔๓ ๙๐๖๒

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ saraban@dol.go.th

กฎกระทรวง

ฉบับที่ ๕๙ (พ.ศ. ๒๕๖๖)

ออกตามความในพระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายที่ดิน พ.ศ. ๒๔๙๗

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๖ มาตรา ๘ และมาตรา ๑๕ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายที่ดิน พ.ศ. ๒๔๙๗ และมาตรา ๕๖ แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยออกกฎกระทรวงไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นข้อ ๓/๑ ในหมวด ๒ หนังสือรับรองการทำประโยชน์ แห่งกฎกระทรวง ฉบับที่ ๔๓ (พ.ศ. ๒๕๓๗) ออกตามความในพระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายที่ดิน พ.ศ. ๒๔๙๗

“ข้อ ๓/๑ ในหมวดนี้

“พื้นที่อนุรักษ์” หมายความว่า เขตป่าสงวนแห่งชาติตามกฎหมายว่าด้วยป่าสงวนแห่งชาติ หรือเขตอุทยานแห่งชาติ เขตวนอุทยาน เขตสวนพฤกษศาสตร์ และเขตสวนรุกขชาติ ตามกฎหมายว่าด้วยอุทยานแห่งชาติ หรือเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าและเขตห้ามล่าสัตว์ป่าตามกฎหมายว่าด้วยการสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า หรือเขตพื้นที่ที่ได้จำแนกให้เป็นเขตป่าไม้ถาวรตามมติคณะรัฐมนตรี แต่ไม่หมายความรวมถึงพื้นที่ที่มีการกันออกหรือเพิกถอนออกจากพื้นที่อนุรักษ์

“กำหนดแนวเขต” หมายความว่า การขีดแนวเขตป่าไม้ถาวรตามมติคณะรัฐมนตรีหรือการถ่ายทอดแนวเขตป่าสงวนแห่งชาติตามกฎหมายว่าด้วยป่าสงวนแห่งชาติ หรือเขตอุทยานแห่งชาติ เขตวนอุทยาน เขตสวนพฤกษศาสตร์ และเขตสวนรุกขชาติตามกฎหมายว่าด้วยอุทยานแห่งชาติ หรือเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าและเขตห้ามล่าสัตว์ป่าตามกฎหมายว่าด้วยการสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า และให้ความหมายรวมถึงการแสดงแนวเขตพื้นที่อนุรักษ์ด้วยเทคโนโลยีทางด้านแผนที่”

ข้อ ๒ ให้ยกเลิกความในวรรคสองของข้อ ๖ แห่งกฎกระทรวง ฉบับที่ ๔๓ (พ.ศ. ๒๕๓๗) ออกตามความในพระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายที่ดิน พ.ศ. ๒๔๙๗ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“ก่อนออกหนังสือรับรองการทำประโยชน์ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ประกาศการออกหนังสือรับรองการทำประโยชน์ให้ทราบมีกำหนดสามสิบวัน ประกาศนั้นให้ปิดไว้ในที่เปิดเผย ณ สำนักงานที่ดิน

แห่งท้องที่ซึ่งที่ดินนั้นตั้งอยู่ สำนักงานเขตหรือที่ว่าการอำเภอแห่งท้องที่ซึ่งที่ดินนั้นตั้งอยู่ สำนักงานเทศบาลหรือที่ทำการองค์การบริหารส่วนตำบลหรือที่ทำการองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบพิเศษแห่งท้องที่ซึ่งที่ดินนั้นตั้งอยู่ และที่ทำการกำนันแห่งท้องที่ซึ่งที่ดินนั้นตั้งอยู่ แห่งละหนึ่งฉบับ”

ข้อ ๓ ให้ยกเลิกความในข้อ ๑๐ แห่งกฎกระทรวง ฉบับที่ ๔๓ (พ.ศ. ๒๕๓๗) ออกตามความในพระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายที่ดิน พ.ศ. ๒๔๙๗ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“ข้อ ๑๐ เมื่อได้พิสูจน์สอบสวนการทำประโยชน์แล้ว ปรากฏว่าได้มีการครอบครองและทำประโยชน์ตามสมควรแก่สภาพที่ดินในท้องถิ่น ตลอดจนสภาพของกิจการที่ได้ทำประโยชน์ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ดำเนินการ ดังนี้

(๑) ประกาศการออกหนังสือรับรองการทำประโยชน์ให้ทราบมีกำหนดสามสิบวัน ประกาศนั้นให้ปิดไว้ในที่เปิดเผย ณ สำนักงานที่ดินแห่งท้องที่ซึ่งที่ดินนั้นตั้งอยู่ สำนักงานเขตหรือที่ว่าการอำเภอแห่งท้องที่ซึ่งที่ดินนั้นตั้งอยู่ สำนักงานเทศบาลหรือที่ทำการองค์การบริหารส่วนตำบลหรือที่ทำการองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบพิเศษแห่งท้องที่ซึ่งที่ดินนั้นตั้งอยู่ และที่ทำการกำนันแห่งท้องที่ซึ่งที่ดินนั้นตั้งอยู่ แห่งละหนึ่งฉบับ

(๒) ถ้าปรากฏว่าที่ดินที่พิสูจน์สอบสวนการทำประโยชน์ไม่อยู่ในเขตพื้นที่อนุรักษ์ และเป็นที่ดินที่สามารถออกหนังสือรับรองการทำประโยชน์ได้ตามที่กำหนดไว้ในข้อ ๕ และไม่มีผู้คัดค้านภายในกำหนดเวลาที่ประกาศตาม (๑) ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ออกหนังสือรับรองการทำประโยชน์ให้ได้

(๓) ถ้าปรากฏว่าที่ดินที่พิสูจน์สอบสวนการทำประโยชน์อยู่ในระวางรูปถ่ายทางอากาศที่ใช้ออกหนังสือรับรองการทำประโยชน์ซึ่งมีพื้นที่อนุรักษ์และยังไม่ได้กำหนดแนวเขตพื้นที่อนุรักษ์ หรือกรณีที่กำหนดแนวเขตพื้นที่อนุรักษ์แล้ว แต่ที่ดินที่ขอออกหนังสือรับรองการทำประโยชน์มีอาณาเขตติดต่อกับเขี้ยว หรืออยู่ในเขตพื้นที่อนุรักษ์ ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดแต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบที่ดินเพื่อทำการตรวจสอบที่ดิน ดังนี้

(ก) ในกรณีปรากฏว่าที่ดินที่ขอออกหนังสือรับรองการทำประโยชน์ ไม่มีส่วนหนึ่งส่วนใดรุกล้ำเข้าไปในเขตพื้นที่อนุรักษ์ และเป็นที่ดินที่สามารถออกหนังสือรับรองการทำประโยชน์ได้ตามที่กำหนดไว้ในข้อ ๕ และไม่มีผู้คัดค้านภายในกำหนดเวลาที่ประกาศตาม (๑) ให้รายงานต่อผู้ว่าราชการจังหวัดเพื่อทราบ และให้พนักงานเจ้าหน้าที่ดำเนินการตาม (๒) ต่อไป

(ข) ในกรณีที่ปรากฏว่าที่ดินที่ขอออกหนังสือรับรองการทำประโยชน์ มีอาณาเขตคาบเกี่ยวหรืออยู่ในเขตพื้นที่อนุรักษ์ ให้ตรวจสอบตามมาตรา ๕๖/๑

(ค) ในกรณีผลการตรวจสอบตามมาตรา ๕๖/๑ ปรากฏว่าเป็นที่ดินที่มีการครอบครองและทำประโยชน์โดยชอบด้วยกฎหมายมาก่อนวันที่ทางราชการได้กำหนดให้ที่ดินนั้นเป็นพื้นที่อนุรักษ์ และไม่มีผู้คัดค้านภายในกำหนดเวลาที่ประกาศตาม (๑) ให้เสนอผลการตรวจสอบดังกล่าวต่อผู้ว่าราชการจังหวัดว่า เป็นผู้มีสิทธิในที่ดินอยู่ก่อนวันที่ทางราชการได้กำหนดให้ที่ดินนั้นเป็นพื้นที่อนุรักษ์ และสั่งการให้พนักงานเจ้าหน้าที่ดำเนินการตาม (๒) ต่อไป แต่หากผลการตรวจสอบตามมาตรา ๕๖/๑

ปรากฏว่าเป็นที่ดินที่มีการครอบครองและทำประโยชน์ภายหลังวันที่ทางราชการได้กำหนดให้ที่ดินนั้นเป็นพื้นที่อนุรักษ์ ให้เสนอผลการตรวจสอบดังกล่าวและความเห็นต่อผู้ว่าราชการจังหวัดว่า ไม่อยู่ในหลักเกณฑ์ที่จะพิจารณาออกหนังสือรับรองการทำประโยชน์ได้ และสั่งการให้พนักงานเจ้าหน้าที่ดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจต่อไป

คณะกรรมการตรวจสอบที่ดินตาม (๓) ประกอบด้วย ผู้แทนหน่วยงานที่รับผิดชอบเขตพื้นที่อนุรักษ์แห่งละหนึ่งคน เจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดหรือเจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดสาขา ปลัดอำเภอซึ่งนายอำเภอท้องที่มอบหมาย และกรรมการอื่นตามที่เห็นสมควร ในกรณีที่พื้นที่อนุรักษ์อาจมีการทับซ้อนกันหลายเขตพื้นที่และต่างหน่วยงานกัน ให้แต่งตั้งผู้แทนหน่วยงานที่มีการทับซ้อนกันทุกหน่วยงานเป็นกรรมการด้วย ทั้งนี้ ค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปราชการให้เป็นไปตามพระราชกฤษฎีกา ค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปราชการ พ.ศ. ๒๕๒๖ และที่แก้ไขเพิ่มเติม”

ข้อ ๔ ให้ยกเลิกข้อ ๑๑ แห่งกฎกระทรวง ฉบับที่ ๔๓ (พ.ศ. ๒๕๓๗) ออกตามความในพระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายที่ดิน พ.ศ. ๒๔๙๗

ข้อ ๕ ให้ยกเลิกความใน (๓) ของข้อ ๑๕ แห่งกฎกระทรวง ฉบับที่ ๔๓ (พ.ศ. ๒๕๓๗) ออกตามความในพระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายที่ดิน พ.ศ. ๒๔๙๗ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“(๓) ก่อนแจกโฉนดที่ดิน ให้เจ้าพนักงานที่ดินประกาศการแจกโฉนดที่ดินให้ทราบมีกำหนดสามสิบวัน ประกาศนั้นให้ปิดไว้ในที่เปิดเผย ณ สำนักงานที่ดินแห่งท้องที่ซึ่งที่ดินนั้นตั้งอยู่ สำนักงานเขตหรือที่ว่าการอำเภอแห่งท้องที่ซึ่งที่ดินนั้นตั้งอยู่ สำนักงานเทศบาลหรือที่ทำการองค์การบริหารส่วนตำบลหรือที่ทำการองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบพิเศษแห่งท้องที่ซึ่งที่ดินนั้นตั้งอยู่ และที่ทำการกำนันแห่งท้องที่ซึ่งที่ดินนั้นตั้งอยู่ แห่งละหนึ่งฉบับ”

ข้อ ๖ ให้ยกเลิกความในข้อ ๑๖ แห่งกฎกระทรวง ฉบับที่ ๔๓ (พ.ศ. ๒๕๓๗) ออกตามความในพระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายที่ดิน พ.ศ. ๒๔๙๗ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“ข้อ ๑๖ ในกรณีออกโฉนดที่ดินเฉพาะรายตามมาตรา ๕๙ และมาตรา ๕๙ ทวิ แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๙๖ ลงวันที่ ๒๙ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๑๕ ให้ผู้มีสิทธิครอบครองที่ดินยื่นคำขอตามแบบ น.ส. ๑ ข. ทำยกกฎกระทรวงนี้ และให้นำข้อ ๗ (๒) ข้อ ๑๐ (๒) และ (๓) และวรรคสอง และข้อ ๑๕ มาใช้บังคับด้วยโดยอนุโลม ทั้งนี้ การพิสูจน์สอบสวนการทำประโยชน์ตามข้อ ๑๐ (๓) ให้ตรวจสอบจากระวางแผนที่รูปถ่ายทางอากาศ ในกรณีที่ไม่มีระวางแผนที่รูปถ่ายทางอากาศ ให้ตรวจสอบจากระวางแผนที่ มาตราส่วน ๑ : ๔,๐๐๐ ที่มีการกำหนดแนวเขตพื้นที่อนุรักษ์ไว้แล้ว

การดำเนินการตามวรรคหนึ่ง ให้รวมถึงการออกโฉนดที่ดินเฉพาะรายสืบเนื่องจากหนังสือรับรองการทำประโยชน์ ที่มีการดำเนินการพิสูจน์สอบสวนการทำประโยชน์ตามหมวด ๒ หนังสือรับรองการทำประโยชน์ แล้วด้วย”

ข้อ ๗ ให้ยกเลิกความใน (๑) ของข้อ ๑๗ แห่งกฎกระทรวง ฉบับที่ ๔๓ (พ.ศ. ๒๕๓๗) ออกตามความในพระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายที่ดิน พ.ศ. ๒๔๙๗ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“(๑) ในกรณีโฉนดที่ดินเป็นอันตรายหรือสูญหาย ให้เจ้าของที่ดินยื่นคำขอและให้ถ้อยคำต่อเจ้าพนักงานที่ดินโดยนำพยานหลักฐานมาให้เจ้าพนักงานที่ดินทำการสอบสวนจนเป็นที่เชื่อถือได้ และให้เจ้าพนักงานที่ดินประกาศให้ทราบมีกำหนดสามสิบวัน ประกาศนั้นให้ปิดไว้ในที่เปิดเผย ณ สำนักงานที่ดินแห่งท้องที่ซึ่งที่ดินนั้นตั้งอยู่ สำนักงานเขตหรือที่ว่าการอำเภอแห่งท้องที่ซึ่งที่ดินนั้นตั้งอยู่ สำนักงานเทศบาลหรือที่ทำการองค์การบริหารส่วนตำบลหรือที่ทำการองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบพิเศษแห่งท้องที่ซึ่งที่ดินนั้นตั้งอยู่ และที่ทำการกำนันแห่งท้องที่ซึ่งที่ดินนั้นตั้งอยู่ แห่งละหนึ่งฉบับ ถ้ามีผู้คัดค้านภายในเวลาที่กำหนดและนำพยานหลักฐานมาแสดง ให้เจ้าพนักงานที่ดินสอบสวนแล้วสั่งการไปตามควรแก่กรณี ถ้าไม่มีผู้ใดคัดค้านภายในเวลาที่กำหนด ให้ออกใบแทนให้ไปตามคำขอ”

ข้อ ๘ บรรดาคำขออออกหนังสือรับรองการทำประโยชน์และคำขออออกโฉนดที่ดินเฉพาะรายที่ได้ยื่นไว้ในวันก่อนวันที่กฎกระทรวงนี้ใช้บังคับ และยังอยู่ระหว่างการพิจารณาของพนักงานเจ้าหน้าที่หรืออยู่ระหว่างการตรวจสอบของคณะกรรมการตรวจสอบที่ดิน ให้ดำเนินการต่อไปตามกฎกระทรวง ฉบับที่ ๔๓ (พ.ศ. ๒๕๓๗) ออกตามความในพระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายที่ดิน พ.ศ. ๒๔๙๗ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยกฎกระทรวงนี้

คำขอตามวรรคหนึ่งที่คณะกรรมการตรวจสอบที่ดินได้ตรวจสอบที่ดินแล้ว และอยู่ระหว่างการพิจารณาของผู้ว่าราชการจังหวัด หากมีผลการตรวจสอบที่ดินไม่ครบถ้วนตามข้อ ๑๐ (๓) แห่งกฎกระทรวง ฉบับที่ ๔๓ (พ.ศ. ๒๕๓๗) ออกตามความในพระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายที่ดิน พ.ศ. ๒๔๙๗ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยกฎกระทรวงนี้ ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดสั่งการให้มีการตรวจสอบที่ดินตามกฎกระทรวง ฉบับที่ ๔๓ (พ.ศ. ๒๕๓๗) ออกตามความในพระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายที่ดิน พ.ศ. ๒๔๙๗ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยกฎกระทรวงนี้

ให้ไว้ ณ วันที่ ๒๘ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๖๖

พลเอก อนุพงษ์ เผ่าจินดา

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้กฎกระทรวงฉบับนี้ คือ โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมกฎกระทรวงฉบับที่ ๔๓ (พ.ศ. ๒๕๓๗) ออกตามความในพระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายที่ดิน พ.ศ. ๒๕๔๗ เพื่อให้กรมที่ดินนำเทคโนโลยีการขีดแนวเขตหรือถ่ายทอดแนวเขตพื้นที่อนุรักษ์ลงในระวางรูปถ่ายทางอากาศหรือระวางแผนที่รูปถ่ายทางอากาศเพื่อนำมาใช้ในการพิสูจน์สอบสวนการทำประโยชน์ได้ รวมทั้งกำหนดกระบวนการในการพิสูจน์สอบสวนการทำประโยชน์และการตรวจสอบที่ดินให้เหมาะสมแก่สภาพการณ์ในปัจจุบัน กับเพิ่มเติมองค์ประกอบของคณะกรรมการตรวจสอบที่ดินซึ่งทำหน้าที่ตรวจสอบความทับซ้อนของที่ดินที่ขอเอกสารสิทธิกับพื้นที่อนุรักษ์ให้ครบถ้วน ทั้งนี้ เพื่อให้เกิดความถูกต้องแม่นยำในการพิสูจน์สอบสวนการทำประโยชน์ และอำนวยความสะดวกและเพิ่มความรวดเร็วแก่ประชาชนผู้ยื่นคำขอออกเอกสารสิทธิในที่ดิน จึงจำเป็นต้องออกกฎกระทรวงนี้

บันทึกหลักการและเหตุผล
ประกอบร่างกฎกระทรวง ฉบับที่ ๕๙ (พ.ศ. ๒๕๖๖)
ออกตามความในพระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายที่ดิน พ.ศ. ๒๕๕๗

หลักการ

แก้ไขเพิ่มเติมกฎกระทรวง ฉบับที่ ๕๓ (พ.ศ. ๒๕๓๗) ออกตามความในพระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายที่ดิน พ.ศ. ๒๕๕๗ เพื่อกำหนดกระบวนการในการพิสูจน์สอบสวนการทำประโยชน์ และตรวจสอบที่ดินให้มีความชัดเจนแน่นอนและสอดคล้องกับเทคโนโลยีที่ใช้ในปัจจุบัน รวมทั้งการกำหนดขั้นตอนการปฏิบัติหน้าที่ของผู้ปฏิบัติงานเพื่อเป็นการอำนวยความสะดวกและคุ้มครองสิทธิให้แก่ประชาชนยิ่งขึ้น

เหตุผล

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมกฎกระทรวง ฉบับที่ ๕๓ (พ.ศ. ๒๕๓๗) ออกตามความในพระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายที่ดิน พ.ศ. ๒๕๕๗ เพื่อให้กรมที่ดินนำเทคโนโลยีการขีดแนวเขตหรือถ่ายทอดแนวเขตพื้นที่อนุรักษ์ลงในระวางรูปถ่ายทางอากาศหรือระวางแผนที่รูปถ่ายทางอากาศเพื่อนำมาใช้ในการพิสูจน์สอบสวนการทำประโยชน์ได้ รวมทั้งกำหนดกระบวนการในการพิสูจน์สอบสวนการทำประโยชน์และการตรวจสอบที่ดินให้เหมาะสมแก่สภาพการณ์ในปัจจุบัน กับเพิ่มเติมองค์ประกอบของคณะกรรมการตรวจสอบที่ดินซึ่งทำหน้าที่ตรวจสอบความทับซ้อนของที่ดินที่ขอเอกสารสิทธิกับพื้นที่อนุรักษ์ให้ครบถ้วน ทั้งนี้ เพื่อให้เกิดความถูกต้องแม่นยำในการพิสูจน์สอบสวนการทำประโยชน์และอำนวยความสะดวกและเพิ่มความรวดเร็วแก่ประชาชนผู้ยื่นคำขอออกเอกสารสิทธิในที่ดิน จึงจำเป็นต้องออกกฎกระทรวงนี้

สำเนาถูกต้อง

(นางสาวสุรินทร์ ดานเรือง)

อธิการสำนักงานการพิเศษ

กฎกระทรวง

ฉบับที่ ๕๙ (พ.ศ. ๒๕๖๖)

ออกตามความในพระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายที่ดิน พ.ศ. ๒๔๙๗

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๖ มาตรา ๘ และมาตรา ๑๕ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายที่ดิน พ.ศ. ๒๔๙๗ และมาตรา ๕๖ แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยออกกฎกระทรวงไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นข้อ ๓/๑ ในหมวด ๒ หนังสือรับรองการทำประโยชน์ แห่งกฎกระทรวง ฉบับที่ ๔๓ (พ.ศ. ๒๕๓๗) ออกตามความในพระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายที่ดิน พ.ศ. ๒๔๙๗

“ข้อ ๓/๑ ในหมวดนี้

“พื้นที่อนุรักษ์” หมายความว่า เขตป่าสงวนแห่งชาติตามกฎหมายว่าด้วยป่าสงวนแห่งชาติ หรือเขตอุทยานแห่งชาติ เขตวนอุทยาน เขตสวนพฤกษศาสตร์ และเขตสวนรุกขชาติ ตามกฎหมายว่าด้วยอุทยานแห่งชาติ หรือเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าและเขตห้ามล่าสัตว์ป่าตามกฎหมายว่าด้วยการสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า หรือเขตพื้นที่ที่ได้จำแนกให้เป็นเขตป่าไม้ถาวรตามมติคณะรัฐมนตรี แต่ไม่หมายความรวมถึงพื้นที่ที่มีการกันออก หรือเพิกถอนออกจากพื้นที่อนุรักษ์

“กำหนดแนวเขต” หมายความว่า การขีดแนวเขตป่าไม้ถาวรตามมติคณะรัฐมนตรีหรือการถ่ายทอดแนวเขตป่าสงวนแห่งชาติตามกฎหมายว่าด้วยป่าสงวนแห่งชาติ หรือเขตอุทยานแห่งชาติ เขตวนอุทยาน เขตสวนพฤกษศาสตร์ และเขตสวนรุกขชาติตามกฎหมายว่าด้วยอุทยานแห่งชาติ หรือเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า และเขตห้ามล่าสัตว์ป่าตามกฎหมายว่าด้วยการสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า และให้ความหมายรวมถึงการแสดงแนวเขตพื้นที่อนุรักษ์ด้วยเทคโนโลยีทางด้านแผนที่”

ข้อ ๒ ให้ยกเลิกความในวรรคสองของข้อ ๖ แห่งกฎกระทรวง ฉบับที่ ๔๓ (พ.ศ. ๒๕๓๗) ออกตามความในพระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายที่ดิน พ.ศ. ๒๔๙๗ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“ก่อนออกหนังสือรับรองการทำประโยชน์ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ประกาศการออกหนังสือรับรองการทำประโยชน์ให้ทราบมีกำหนดสามสิบวัน ประกาศนั้นให้ปิดไว้ในที่เปิดเผย ณ สำนักงานที่ดินแห่งท้องที่ซึ่งที่ดินนั้นตั้งอยู่ สำนักงานเขตหรือที่ว่าการอำเภอแห่งท้องที่ซึ่งที่ดินนั้นตั้งอยู่ สำนักงานเทศบาลหรือที่ทำการองค์การบริหารส่วนตำบลหรือที่ทำการองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบพิเศษแห่งท้องที่ซึ่งที่ดินนั้นตั้งอยู่ และที่ทำการกำนันแห่งท้องที่ซึ่งที่ดินนั้นตั้งอยู่ แห่งละหนึ่งฉบับ”

สำเนาถูกต้อง

(นางสาวสุรินทร์ ดานเรือง)

อธิการชำนาญการพิเศษ

ข้อ ๓ ให้ยกเลิกความในข้อ ๑๐ แห่งกฎกระทรวง ฉบับที่ ๔๓ (พ.ศ. ๒๕๓๗) ออกตามความในพระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายที่ดิน พ.ศ. ๒๕๔๗ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“ข้อ ๑๐ เมื่อได้พิสูจน์สอบสวนการทำประโยชน์แล้ว ปรากฏว่าได้มีการครอบครองและทำประโยชน์ตามสมควรแก่สภาพที่ดินในท้องถื่น ตลอดจนสภาพของกิจการที่ได้ทำประโยชน์ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ดำเนินการ ดังนี้

(๑) ประกาศการออกหนังสือรับรองการทำประโยชน์ให้ทราบมีกำหนดสามสิบวัน ประกาศนั้นให้ปิดไว้ในที่เปิดเผย ณ สำนักงานที่ดินแห่งท้องที่ซึ่งที่ดินนั้นตั้งอยู่ สำนักงานเขตหรือที่ว่าการอำเภอแห่งท้องที่ซึ่งที่ดินนั้นตั้งอยู่ สำนักงานเทศบาลหรือที่ทำการองค์การบริหารส่วนตำบลหรือที่ทำการองค์ปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบพิเศษแห่งท้องที่ซึ่งที่ดินนั้นตั้งอยู่ และที่ทำการกำนันแห่งท้องที่ซึ่งที่ดินนั้นตั้งอยู่ แห่งละหนึ่งฉบับ

(๒) ถ้าปรากฏว่าที่ดินที่พิสูจน์สอบสวนการทำประโยชน์ไม่อยู่ในเขตพื้นที่อนุรักษ์ และเป็นที่ดินที่สามารถออกหนังสือรับรองการทำประโยชน์ได้ตามที่กำหนดไว้ในข้อ ๕ และไม่มีผู้คัดค้านภายในกำหนดเวลาที่ประกาศตาม (๑) ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ออกหนังสือรับรองการทำประโยชน์ให้ได้

(๓) ถ้าปรากฏว่าที่ดินที่พิสูจน์สอบสวนการทำประโยชน์อยู่ในระวางรูปถ่ายทางอากาศที่ใช้ออกหนังสือรับรองการทำประโยชน์ซึ่งมีพื้นที่อนุรักษ์และยังไม่ได้กำหนดแนวเขตพื้นที่อนุรักษ์หรือกรณีที่กำหนดแนวเขตพื้นที่อนุรักษ์แล้ว แต่ที่ดินที่ขอออกหนังสือรับรองการทำประโยชน์มีอาณาเขตติดต่อกับ คาบเกี่ยว หรืออยู่ในเขตพื้นที่อนุรักษ์ ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดแต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบที่ดินเพื่อทำการตรวจสอบที่ดิน ดังนี้

(ก) ในกรณีที่ปรากฏว่าที่ดินที่ขอออกหนังสือรับรองการทำประโยชน์ ไม่มีส่วนหนึ่งส่วนใดรุกล้ำเข้าไปในเขตพื้นที่อนุรักษ์ และเป็นที่ดินที่สามารถออกหนังสือรับรองการทำประโยชน์ได้ตามที่กำหนดไว้ในข้อ ๕ และไม่มีผู้คัดค้านภายในกำหนดเวลาที่ประกาศตาม (๑) ให้รายงานต่อผู้ว่าราชการจังหวัดเพื่อทราบและให้พนักงานเจ้าหน้าที่ดำเนินการตาม (๒) ต่อไป

(ข) ในกรณีที่ปรากฏว่าที่ดินที่ขอออกหนังสือรับรองการทำประโยชน์ มีอาณาเขตคาบเกี่ยวหรืออยู่ในเขตพื้นที่อนุรักษ์ ให้ตรวจสอบตามมาตรา ๕๖/๑

(ค) ในกรณีผลการตรวจสอบตามมาตรา ๕๖/๑ ปรากฏว่าเป็นที่ดินที่มีการครอบครองและทำประโยชน์โดยชอบด้วยกฎหมายมาก่อนวันที่ทางราชการได้กำหนดให้ที่ดินนั้นเป็นพื้นที่อนุรักษ์ และไม่มีผู้คัดค้านภายในกำหนดเวลาที่ประกาศตาม (๑) ให้เสนอผลการตรวจสอบดังกล่าวต่อผู้ว่าราชการจังหวัดว่าเป็นผู้มีสิทธิในที่ดินอยู่ก่อนวันที่ทางราชการได้กำหนดให้ที่ดินนั้นเป็นพื้นที่อนุรักษ์และสั่งการให้พนักงานเจ้าหน้าที่ดำเนินการตาม (๒) ต่อไป แต่หากผลการตรวจสอบตามมาตรา ๕๖/๑ ปรากฏว่าเป็นที่ดินที่มีการครอบครองและทำประโยชน์ภายหลังวันที่ทางราชการได้กำหนดให้ที่ดินนั้นเป็นพื้นที่อนุรักษ์ ให้เสนอผลการตรวจสอบดังกล่าวและความเห็นต่อผู้ว่าราชการจังหวัดว่า ไม่อยู่ในหลักเกณฑ์ที่จะพิจารณาออกหนังสือรับรองการทำประโยชน์ได้ และสั่งการให้พนักงานเจ้าหน้าที่ดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจต่อไป

สำเนาถูกต้อง

(นางสาวสุรินทร์ ดานเรือง)

นิติกรชำนาญการพิเศษ

คณะกรรมการตรวจสอบที่ดินตาม (๓) ประกอบด้วย ผู้แทนหน่วยงานที่รับผิดชอบเขตพื้นที่อนุรักษ์แห่งละหนึ่งคน เจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดหรือเจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดสาขา ปลัดอำเภอซึ่งนายอำเภอท้องที่มอบหมาย และกรรมการอื่นตามที่เห็นสมควร ในกรณีที่พื้นที่อนุรักษ์อาจมีการทับซ้อนกันหลายเขตพื้นที่และต่างหน่วยงานกัน ให้แต่งตั้งผู้แทนหน่วยงานที่มีการทับซ้อนกันทุกหน่วยงานเป็นกรรมการด้วย ทั้งนี้ ค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปราชการให้เป็นไปตามพระราชกฤษฎีกาค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปราชการ พ.ศ. ๒๕๒๖ และที่แก้ไขเพิ่มเติม”

ข้อ ๔ ให้ยกเลิกข้อ ๑๑ แห่งกฎกระทรวง ฉบับที่ ๔๓ (พ.ศ. ๒๕๓๗) ออกตามความในพระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายที่ดิน พ.ศ. ๒๕๔๗

ข้อ ๕ ให้ยกเลิกความใน (๓) ของข้อ ๑๕ แห่งกฎกระทรวง ฉบับที่ ๔๓ (พ.ศ. ๒๕๓๗) ออกตามความในพระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายที่ดิน พ.ศ. ๒๕๔๗ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“(๓) ก่อนแจกโฉนดที่ดิน ให้เจ้าพนักงานที่ดินประกาศการแจกโฉนดที่ดินให้ทราบมีกำหนดสามสิบวัน ประกาศนั้นให้ปิดไว้ในที่เปิดเผย ณ สำนักงานที่ดินแห่งท้องที่ซึ่งที่ดินนั้นตั้งอยู่ สำนักงานเขตหรือที่ว่าการอำเภอแห่งท้องที่ซึ่งที่ดินนั้นตั้งอยู่ สำนักงานเทศบาลหรือที่ทำการองค์การบริหารส่วนตำบลหรือที่ทำการองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบพิเศษแห่งท้องที่ซึ่งที่ดินนั้นตั้งอยู่ และที่ทำการกำนันแห่งท้องที่ซึ่งที่ดินนั้นตั้งอยู่ แห่งละหนึ่งฉบับ”

ข้อ ๖ ให้ยกเลิกความในข้อ ๑๖ แห่งกฎกระทรวง ฉบับที่ ๔๓ (พ.ศ. ๒๕๓๗) ออกตามความในพระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายที่ดิน พ.ศ. ๒๕๔๗ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“ข้อ ๑๖ ในกรณีออกโฉนดที่ดินเฉพาะรายตามมาตรา ๕๔ และมาตรา ๕๕ ทวิ แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๙๖ ลงวันที่ ๒๙ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๑๕ ให้ผู้มีสิทธิครอบครองที่ดินยื่นคำขอตามแบบ น.ส. ๑ ข. ทำกฎกระทรวงนี้ และให้นำข้อ ๗ (๒) ข้อ ๑๐ (๒) และ (๓) และวรรคสอง และข้อ ๑๕ มาใช้บังคับด้วยโดยอนุโลม ทั้งนี้ การพิสูจน์สอบสวนการทำประโยชน์ตามข้อ ๑๐ (๓) ให้ตรวจสอบจากระวางแผนที่รูปถ่ายทางอากาศ ในกรณีที่ไม่มีระวางแผนที่รูปถ่ายทางอากาศ ให้ตรวจสอบจากระวางแผนที่ มาตราส่วน ๑ : ๕,๐๐๐ ที่มีการกำหนดแนวเขตพื้นที่อนุรักษ์ไว้แล้ว

การดำเนินการตามวรรคหนึ่ง ให้รวมถึงการออกโฉนดที่ดินเฉพาะรายสืบเนื่องจากหนังสือรับรองการทำประโยชน์ ที่มีการดำเนินการพิสูจน์สอบสวนการทำประโยชน์ตามหมวด ๒ หนังสือรับรองการทำประโยชน์แล้วด้วย”

ข้อ ๗ ให้ยกเลิกความใน (๑) ของข้อ ๑๗ แห่งกฎกระทรวง ฉบับที่ ๔๓ (พ.ศ. ๒๕๓๗) ออกตามความในพระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายที่ดิน พ.ศ. ๒๕๔๗ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“(๑) ในกรณีโฉนดที่ดินเป็นอันตราหรือสูญหาย ให้เจ้าของที่ดินยื่นคำขอและให้ถ้อยคำต่อเจ้าพนักงานที่ดินโดยนำพยานหลักฐานมาให้เจ้าพนักงานที่ดินทำการสอบสวนจนเป็นที่เชื่อถือได้ และให้เจ้าพนักงานที่ดินประกาศให้ทราบมีกำหนดสามสิบวัน ประกาศนั้นให้ปิดไว้ในที่เปิดเผย ณ สำนักงานที่ดิน

สำเนาถูกต้อง

(นางสาวสุรินทร์ ดานเรือง)

นิติกรชำนาญการพิเศษ

แห่งท้องที่ซึ่งที่ดินนั้นตั้งอยู่ สำนักงานเขตหรือที่ว่าการอำเภอแห่งท้องที่ซึ่งที่ดินนั้นตั้งอยู่ สำนักงานเทศบาล หรือที่ทำการองค์การบริหารส่วนตำบลหรือที่ทำการองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบพิเศษแห่งท้องที่ซึ่งที่ดินนั้นตั้งอยู่ และที่ทำการกำนันแห่งท้องที่ซึ่งที่ดินนั้นตั้งอยู่ แห่งละหนึ่งฉบับ ถ้ามีผู้คัดค้านภายในเวลาที่กำหนดและนำพยานหลักฐานมาแสดง ให้เจ้าพนักงานที่ดินสอบสวนแล้วสั่งการไปตามควรแก่กรณี ถ้าไม่มีผู้ใดคัดค้านภายในเวลาที่กำหนด ให้ออกใบแทนให้ไปตามคำขอ”

ข้อ ๘ บรรดาคำขอออกหนังสือรับรองการทำประโยชน์และคำขอออกโฉนดที่ดินเฉพาะรายที่ได้ยื่นไว้ในวันก่อนวันที่กฎกระทรวงนี้ใช้บังคับ และยังอยู่ระหว่างการพิจารณาของพนักงานเจ้าหน้าที่ หรืออยู่ระหว่างการตรวจสอบของคณะกรรมการตรวจสอบที่ดิน ให้ดำเนินการต่อไปตามกฎหมายกระทรวง ฉบับที่ ๔๓ (พ.ศ. ๒๕๓๗) ออกตามความในพระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายที่ดิน พ.ศ. ๒๕๔๗ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยกฎกระทรวงนี้

คำขอตามวรรคหนึ่งที่คณะกรรมการตรวจสอบที่ดินได้ตรวจสอบที่ดินแล้ว และอยู่ระหว่างการพิจารณาของผู้ว่าราชการจังหวัด หากมีผลการตรวจสอบที่ดินไม่ครบถ้วนตามข้อ ๑๐ (๓) แห่งกฎกระทรวง ฉบับที่ ๔๓ (พ.ศ. ๒๕๓๗) ออกตามความในพระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายที่ดิน พ.ศ. ๒๕๔๗ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยกฎกระทรวงนี้ ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดสั่งการให้มีการตรวจสอบที่ดินตามกฎหมายกระทรวง ฉบับที่ ๔๓ (พ.ศ. ๒๕๓๗) ออกตามความในพระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายที่ดิน พ.ศ. ๒๕๔๗ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยกฎกระทรวงนี้

ให้ไว้ ณ วันที่ ๒๘ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๖๖

พลเอก

(อนุพงษ์ เผ่าจินดา)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย

สำเนาถูกต้อง

(นางสาวสุรินทร์ ดานเรือง)

นิติกรชำนาญการพิเศษ